

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/historia/przebieg-walk-powstancz/walki-na-frontach-powst/8659,Walki-pod-NOWA-WSIA-ZBASKA-17-lutego-1919-r.html>
14.04.2024, 05:52

Walki pod NOWĄ WSIA, ZBĄSKĄ 17 lutego 1919 r.

Marek Rezler

W odróżnieniu od sytuacji pod Wielkim Grójcem koło Nowej Wsi Zbąskiej przyczółek mieli powstańcy. W celu jego likwidacji Niemcy zaatakowali miejscowość z trzech kierunków:

- od północy, z drogi łączącej Nową Wieś Zamek z Kosieczynem,
- od zachodu - ze skraju lasu między kolonią Zdzisław i drogą łączącą Nową Wieś Zbąską z Podmokłami Wielkimi,

- od południa - ze skraju lasu na północ od Grójca Wielkiego.

Nowej Wsi Zbąskiej broniła 2 kompania II batalionu poznańskiego, dowodzona przez ppor. Korneliusza Manna. Siły niemieckie były siedmiokrotnie liczniejsze. Niemcy zaatakowali równocześnie. Początkowo powstańcy skutecznie powstrzymywali natarcie przeciwnika, wkrótce

jednak musieli się cofnąć. Ostatecznie wykorzystano nadchodzącą odsiecz i kontratakami wyparto Niemców. Straty jednak były duże: zginęło 20 powstańców (m.in. ppor. K. Mann), byli też ranni i wzięci do niewoli.

Uwagi dotyczące walk pod Nową Wsią Zbąską mogą być podobne jak w przypadku boju o przedmoście pod Wielkim Grójcem. Chociaż tym razem już znano siły i plany strony niemieckiej, przewaga atakujących była jednak zbyt duża. W obydwu przypadkach znamienne są straty wśród oficerów, które można traktować różnie, jako:

- brak dowódczych kwalifikacji, co wiąże się ze zbyt dużym zaangażowaniem dowódcy w bezpośrednim boju;
- rezultat bardzo emocjonalnego traktowania walki i ekspozycji na polu bitwy;
- w sporadycznych przypadkach - jako efekt bardzo rozwiniętego poczucia godności i honoru (samobójstwo E. Krausego).

Powiązane informacje

Bój pod Nową Wsią Zbąską 17
lutego 1919 r.